

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2022-705

29.8.2022

Tryg Forsikring NUF

Ansvar

Advokatansvar – advokat trakk seg fra oppdrag – rettskraftig avgjort?

Klager tok ut stevning mot yrkesskedeforsikringselskapet i 2016 og tidligere arbeidsgiver i 2017. Tvisten hadde sin bakgrunn i forhold ved klagers arbeidssituasjon, herunder vold- og truselsituasjoner som klager har anført at han ble utsatt for i perioden 2001–2003. De to sakene ble senere forent til felles domstolsbehandling. Endelig tidspunkt for hovedforhandling ble satt til 9. og 10.10.17. Den 10.8.17 engasjerte klager sikrede advokat. Den 26.9.17 trakk sikrede seg fra oppdraget. Sikrede viste til at betalingsfrister var oversittet, og at det var innbetalt for lite. Sikrede ga klager råd om hva han kunne foreta seg videre. Det ble truffet dom i saken 21.12.17. Både arbeidsgiver og yrkesskedeforsikrer ble frikjent. Klager anket saken, men saken ble til slutt avvist av lagmannsretten som følge av at klager ikke etterlevde pålegget om å engasjere prosessfullmektig. Klager rettet et krav mot sikredes ansvarsselskap. Selskapet avviste at sikrede hadde opptrådt erstatningsbetingende og viste til at en advokat kan frasi seg oppdraget hvis klienten ikke innbetaler etter avtale. Det ble tatt ut stevning mot selskapet 15.9.20. Klager ble igjen pålagt å engasjere prosessfullmektig. Tingretten traff kjennelse i saken 20.1.22. Tingretten kom til at saken måtte avvises etter tvisteloven § 16-7 annet ledd, jf. § 16-9, slik at det ikke kan reises ny sak om kravet. Nemnda kom til at saken måtte avvises etter vedtektenes pkt. 4.1 da saken var behandlet av tingretten og rettskraftig avgjort.

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om erstatning under sikredes profesjonsansvarsforsikring.

Sikrede advokat har tegnet profesjonsansvarsforsikring som blant annet omfatter følgende vilkår:

3.1. Forsikringen omfatter rettslig erstatningsansvar for formuesskade som sikrede pådrar seg i egenskap av advokat, advokatfullmektig eller rettshjelper pådrar seg overfor oppdragsgiver eller tredjemann når erstatningskravet er fremsatt mot sikrede i forsikringstiden. Dersom det er særskilt avtalt dekker forsikringen også rettslig erstatningsansvar for formuesskade som sikrede i egenskap av eiendomsmegler pådrar seg overfor oppdragsgiver eller tredjemann.

Med formuesskade menes økonomiske tap som ikke er en følge av skade på personer eller ting.

Klager tok kontakt med sikrede etter at det oppstod en tvist mellom klager og klagers tidligere arbeidsgiver og yrkesskedeforsikrer. Klager anførte at han hadde blitt utsatt for vold og trusler på sin arbeidsplass i perioden 2001–2003. I 2011 skal klager ha blitt diagnostisert med PTSD, mens han var til behandling på distrikts psykiatrisk sykehus (DPS). I en senere erklæring utarbeidet for Nav av 24.9.14 fremkom det at de psykiske problemene skyldtes vold på arbeidsplassen.

Klager innga forliksklage mot yrkesskedeforsikrer 13.3.15 for å få tilkjent yrkesskadeerstatning. Saken ble avvist den 10.9.15. Den 23.9.16 innga klager stevning mot yrkesskedeforsikrer.

Saksøkte anførte at kravet var foreldet fordi klager måtte forstå at det var voldshandlingene som var årsaken til at han var blitt syk. Retten besluttet at spørsmålet om foreldelse skulle behandles

særskilt. I brev av 9.3.17 orienterte tingretten partene om at retten ikke hadde tilstrekkelig grunnlag for å treffe særskilt avgjørelse om foreldesspørsmålet, og hovedforhandling ble berammet til 29. og 30.6.17.

I samme periode tok klager ut stevning mot sin tidligere arbeidsgiver. Stevning ble inngitt 17.3.17. De to sakene ble senere forent til felles behandling, og endelig tidspunkt for hovedforhandling ble forskjøvet til 9. og 10.10.17. Den 10.8.17 engasjerte klager sikrede for å bistå seg i saken. I e-post fra sikrede til klager samme dag står det at klager ble bedt om å sette inn kr 50 000 på klientkonto før det ble tatt kontakt med domstolen om utsettelse av frist som var satt til 15.8.17. Det ble ikke inngått en egen oppdragsavtale.

Den 31.8.17 sendte sikrede et prosesskriv til tingretten. I brevet ble det bedt om at saken ble utsatt og utvidet grunnet svært stor saksmengde og fordi sikrede ble engasjert sent som prosessfullmektig. Videre redegjorde sikrede for hvorfor arbeidsgiver var ansvarlig for skaden. Det ble reist krav om erstatning for økonomisk tap, tap for fremtidig erverv, samt oppreisning for ikke-økonomisk tap. Videre ble det fremsatt krav mot yrkesskadeforsikrer for lidt tap, tap i fremtidig erverv, samt menerstatning.

Den 26.9.17 trakk sikrede seg fra oppdraget. Sikrede viste til at betalingsfrister var oversittet, og at det var innbetalt for lite. Avslutningsvis i brevet ga sikrede råd om hva klager kunne foreta deg videre. Et forslag var å få til et forlik, noe sikrede anbefalte. Et annet råd var å skaffe ny advokat frem til hovedforhandling. I brevet skrev sikrede følgende under "Hva kan eller bør du så gjøre?":

Vi kan forsøke å få til forlik for deg. Det må i tilfelle gå ut på at saken heves som forlikt mot at partene bærer sine egne saksmkostninger. Her må tas i betraktning at det finnes store skjær i sjøen i saken. Det har imidlertid vist seg vanskelig å få til møte med deg, så vi har ikke kunne ta en skikkelig gjennomgang med deg, for å teste dine argumenter nærmere. Kravene dine ligger i feresonen for å være foreldet. De er generelt vanskelige å bevise. Samlet sett bør du absolutt vurdere forlik og være fornøyd med å slippe å betale noe til motpartene.

Du kan alternativt skaffe ny advokat. Av de 150.000 du betalte forleden, står nok en del igjen til slikt bruk på klientkonto hos oss. Det er nå laget utdrag i saken. Du har fått det via mail for å kunne laste det ned selv i dag, og det finnes papirkopier i tillegg av samme. En erfaren advokat kan fint sette seg inn i alle dokumenter i løpet av den tid som er igjen til 9. t.o.m. 11. oktober 2017 flg.

Etter min mening vil det beste for deg kanskje være å få til en utsettelse med den begrunnelse at du står uten advokat. Da vil du få bedre tid til å sluttfinansiere, hvilket du åpenbart har problemer med. Du vil også få styrket grunnlaget for noen av kravene. Jeg nevner eksempelvis at selv om det foreligger sakkyndig erklæring i saken som belyser årsaksforholdet, så er det ikke i erklæringen fastsatt medisinsk invaliditetsgrad. Dermed er det ikke mulig å fastsette menerstatning og størrelsen på denne.

Vi trenger rask tilbakemelding på hva du ønsker å gjøre. Vi postlegger meddelelse om fratreden i dag, så du har litt tid igjen å områ deg på.

La meg få høre fra deg. Du må vennligst ikke bruke så lang tid på å svare som du har gjort den siste tiden

Dagen etter møtte klager sikrede. I etterkant av møtet sendte sikrede en e-post til klager:

Å kontakte motpartens advokat, (...), var nok uheldig gjort av deg uten å snakke med oss først. Advokat (...) har jo ikke fått kunnskap om vår fratreden ennå. Den postlegges nemlig ikke før i dag. Men jeg forstår ut fra det du har fortalt at du har lagt til grunn at vi har tatt endelig avgjørelse.

Jeg har som meddelt forsøkt ringe deg, men du har ikke svart, heller ikke på mailene vi har sendt deg.

Jeg har også bedt advokatfullmektig (...) ringe deg, men hun har heller ikke fått svar.

Jeg ser advokat (...) opplyser at du har varslet at du vil be om å få saken omberammet.

Jeg tror retten ikke vil gå med på det.

Går ikke det, og dersom du ikke får til forlik på egenhånd, eventuelt med vår hjelp hvis du vil, kan du også møte opp i rettssaken og representere deg selv.

Forsøker du redegjøre for saken din i retten så godt du kan, er det vel mulig du vil få dom imot deg, fordi du ikke har advokat.

Men da kan du iallfall anke saken og blir bedre forberedt til en ankesak.

I slikt tilfelle vil du ha god tid til å ordne alt det som tiden ikke tillot at vi fikk ordnet nå.

Det er veldig viktig at du møter opp og forsøker fremstille saken din selv hvis den ikke blir utsatt. Hvis du ikke møter, kan du risikere fraværdom. Det er nesten umulig å anke en fraværdom.

Du nevnte i vårt møte avsluttet nylig at du eventuelt ville skaffe sykemelding som begrunnelse for utsettelse.

I slikt tilfelle er det veldig viktig at legen skriver at du er så syk at du ikke kan møte i retten.

Jeg ønsker lykke til uansett. Det var leit det endte slik. Vi tar gjerne opp samarbeidet igjen hvis du får saken utsatt eller får dom mot deg.

Hvis du trenger råd før hovedforhandlingen, kan du bare ringe meg. Jeg gir gjerne praktiske råd uten at vi vil ta betalt for det.

Det ble truffet dom i saken 21.12.17. Tingretten kom til at arbeidsgiver måtte frifinnes fordi det ikke forelå sannsynlighetsovervekt for at arbeidsgiver hadde påført klager en skade. Retten fant det svært tvilsomt om voldshendelsene fant sted og var av en slik alvorlighetsgrad som anført. Retten kom videre til at et eventuelt erstatningskrav mot arbeidsgiver uansett var foreldet. Også yrkesskadeforsikrer ble frikjent med den begrunnelse at det ikke forelå noen "arbeidsulykke" i yrkesskadeforsikringslovens forstand.

Klager klaget sikrede inn for disiplinærnemnden for advokater. Den 25.4.19 traff disiplinærnemnden for advokater avgjørelse i saken mot sikrede. I avgjørelsen kom nemnden til at sikrede hadde opptrådt i strid med regler for god advokatskikk og ila sikrede advarsel. Denne ble i klageomgangen endret til kritikk. Advokatfullmektigen ble frikjent for den delen av klagen som gjaldt kvaliteten på arbeidet.

Klager anket dommen fra tingretten. Ankemotpartene fremsatte anmodning om at klager skulle pålegges å bruke prosessfullmektig i saken. Klager motsatte seg dette. Ved lagmannsrettens beslutning av 15.11.19 ble det gitt pålegg om å engasjere prosessfullmektig med frist til 15.1.20, etter at hovedforhandling var blitt utsatt flere ganger. Klager anket lagmannsrettens beslutning om pålegget inn for Høyesterett. Anken ble forkastet ved kjennelse fra Høyesteretts ankeutvalg av 28.2.20. Lagmannsretten ga klager en siste frist til 1.6.20 for å skaffe prosessfullmektig. Klager ble gjort oppmerksom på at dersom pålegget ikke ble oppfylt innen fristen, ville anken bli avvist. Sikrede meldte seg på nytt som klagers prosessfullmektig kort tid før fristens utløp. Ny ankeforhandling ble berammet til 17. og 18.11.20. Den 13.8.20 trakk sikrede seg igjen som prosessfullmektige. Lagmannsretten ga klager ny frist til 1.10.20 for å skaffe ny prosessfullmektig. Saken ble til slutt avvist av lagmannsretten.

Den 15.9.20 tok klager ut forliksklage og senere stevning mot sikredes ansvarsforsikringsselskap. Det ble anført at klager tapte saken mot arbeidsgiver og yrkesskadeforsikringsselskapet fordi sikrede trakk seg. Klager redegjorde for at dersom sikrede hadde opptrådt i tråd med oppdraget og god advokatskikk, ville han ha vunnet saken.

Selskapet innga tilsvaret til tingretten 5.11.21. Selskapet bestred at vilkårene for å få tilkjent erstatning var oppfylt. Selskapet fremsatte videre en anmodning om at klager ble pålagt å bruke prosessfullmektig i saken.

Tingretten traff kjennelse i saken 20.1.22. Tingretten kom til at saken måtte avvises etter tvisteloven § 16-7 annet ledd, jf. § 16-9, men den følge at det ikke kan reises ny sak om kravet.

Klager krever erstatning under profesjonsansvarsforsikring og anfører som grunnlag at sikrede trakk seg rett før hovedforhandling i 2017. Grunnen til at sikrede trakk seg var dobbeltbooking med en annen sak, ikke fordi det var betalt for lite. Disiplinærnemnden har kommet til at sikrede har brutt Regler for god advokatskikk. Det er utvist manglende kompetanse og gjort feil i arbeidet, blant annet er det faktafeil i prosesskriv og overdrivelse av fakta. Fratredelse av oppdraget var en bevisst handling fordi sikrede aldri, under noen som helst omstendigheter, hadde tenkt å fullføre eller gjennomføre saken ihht. avtalt oppdrag. Klager anfører at sikredes uaktsomhet har påført ham et økonomisk tap som følge av mangelfullt arbeid, rettstap og uferdig arbeid.

Selskapet avviser klagers krav om erstatning og anfører at Finansklagenemnda ikke har anledning til å behandle nærværende sak, jf. tvl. § 16-7 annet ledd, jf. § 16-9. I og med at klager er avskåret fra å reise ny sak for domstolene mot selskapet om erstatningskravet, kan heller ikke Finansklagenemnda avsi en realitetsavgjørelse i saken.

Subsidiært kan erstatningskravet uansett ikke føre frem. Det bestrides at fratreden var uaktsom. Selskapet kan heller ikke se at sikredes saksforberedelse var uaktsom. Uansett er ikke vilkårene om økonomisk tap og årsakssammenheng oppfylt. Vilårene for å få tilkjent erstatning under vilårene for sikredes profesjonsansvarsforsikring er derfor ikke til stede.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om selskapet er ansvarlig under sikredes profesjonsansvarsforsikring.

Ifølge vedtektene for Finansklagenemnda pkt. 4.1 Avvisningsgrunner bokstav c kan en sak avvises fra nemndsbehandling dersom "saken er under behandling eller har blitt behandlet av et innmeldt klageorgan, eller av domstol, herunder forliksrådet og namsmyndighetene". Denne saken har blitt behandlet av tingretten. Selv om tingretten ikke realitetsbehandlet saken, er den rettskraftig avgjort fordi klager ble gjort klar over følgene av ikke å følge pålegget fra tingretten, jf. tvl. § 16-9 (1), jf. § 16-7. Saken avvises etter dette fra behandling i nemnda.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Saken avvises.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Vibeke Stiansen (selskapsrepresentant) og Alexander Venås (forbrukerrepresentant).